

2.2. Betingelser for udlevering

2.2.1. Den nordiske udleveringslov

Den nordiske udleveringslov bygger på en »kan-ordning«. Danmark er således i intet tilfælde forpligtet til at imødekomme en begæring om udlevering, der modtages fra et af de andre nordiske lande, men det er en forudsætning for den fællesnordiske lovgivning, at sådanne begæring, når lovens betingelser er opfyldt, imødekommes, medmindre særlige omstændigheder i det enkelte tilfælde taler imod det.

Den nordiske udleveringslov skelner mellem udlevering af danske statsborgere og udlændinge.

Det følger af lovens § 3, stk. 1, at udlevering til strafforfølgning kun kan finde sted for handlinger, der efter lovgivningen i det land, hvortil udlevering ønskes, kan medføre højere straf end bøde. Udlevering til straffuldbydelse af en dom kan kun ske, hvis dommen lyder på fængselsstraf eller anbringelse i anstalt, eller der med hjemmel i dommen er truffet bestemmelse om sådan anbringelse, jf. § 3, stk. 2. Efter § 3, stk. 3, kan udlevering til strafforfølgning eller straffuldbydelse for flere strafbare forhold finde sted, selv om betingelserne i stk. 1 eller 2 kun er opfyldt med hensyn til et af forholdene.

Udlevering af en dansk statsborger kan dog kun ske, såfremt den pågældende i de sidste 2 år forud for den strafbare handling har haft bopæl i det land, hvortil udlevering ønskes, eller hvis handlingen eller en tilsvarende handling efter dansk ret kan medføre højere straf end fængsel i 4 år, jf. § 2. For danske statsborgere gælder der således i et vist omfang et krav om dobbelt strafbarhed.

Ved politiske lovovertrædelser gælder ligeledes et krav om dobbelt strafbarhed. Efter § 4 kan udlevering for en handling, der udgør en politisk lovovertrædelse, således kun ske, såfremt en tilsvarende handling er strafbar som politisk lovovertrædelse efter dansk ret, og den, der begæres udleveret, ikke er dansk statsborger. Om en lovovertrædelse er politisk, afhænger af en konkret helhedsvurdering, hvor der navnlig lægges vægt på arten af de interesser, der er krænket ved lovovertrædelser.

Efter § 5 kan udlevering ikke ske, når den, der begæres udleveret, her i landet er dømt eller frifundet for den strafbare handling, der er angivet i begæringen. Er tiltale mod den pågældende frafaldet, kan udlevering kun finde sted, hvis retsplejelovens betingelser for omgørelse af bestemmelsen om tiltalefrafald er opfyldt. Bestemmelsen er udtryk for den væsentlige retssikkerhedsgaranti, at man ikke skal kunne dømmes

for det samme forhold to gange (princippet om »ne bis in idem«).

§ 6 angiver visse obligatoriske vilkår, som skal fastsættes i forbindelse med udlevering. Bestemmelsen omhandler den såkaldte specialitetsregel (dvs. forbud mod strafansvar eller videreudlevering for andre lovovertrædelser begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for).

Efter nr. 1 må den udleverede ikke uden justitsministerens tilladelse udleveres videre til tredjeland (dvs. et land uden for Norden) for nogen strafbar handling begået før udleveringen. Efter nr. 2 må den udleverede ikke drages til ansvar for nogen strafbar handling begået før udleveringen, som den pågældende her i landet er dømt eller frifundet for. Efter nr. 3 må den udleverede ikke uden justitsministerens tilladelse drages til ansvar for nogen strafbar handling begået før udleveringen, for hvilken tiltale er frafaldet her i landet.

Den udleverede må efter nr. 4, hvis den pågældende er dansk statsborger, ikke drages til ansvar for nogen anden før udleveringen begået strafbar handling end den, vedkommende er udleveret for, medmindre justitsministeren tillader det (litra a), den pågældende selv i et retsmøde meddeler samtykke dertil (litra b), den pågældende, uanset vedkommende i en måned uhindret har kunnet forlade det land, hvortil den pågældende er udleveret, har undladt dette (litra c), eller den pågældende efter at have forladt landet er vendt frivilligt tilbage (litra d). Hvis den udleverede ikke er dansk statsborger, må den pågældende, jf. nr. 5 kun, hvis betingelserne i § 6, nr. 4, litra a-d, er opfyldt, drages til ansvar for nogen før udleveringen begået handling, der udgør en politisk lovovertrædelse, for hvilken vedkommende ikke er udleveret. Det følger af § 6, stk. 2, at der til udleveringen i øvrigt kan knyttes sådanne vilkår, som skønnes hensigtsmæssige.

De nærmere betingelser for, at justitsministeren kan meddele tilladelse til at fravige reglerne i § 6 fremgår af § 17, hvorefter justitsministeren kun kan give tilladelse, såfremt udlevering for den pågældende handling kunne have fundet sted til vedkommende land, jf. § 17, stk. 1. Den udleverede kan forlange rettens prøvelse af tilladelsen, jf. § 10. En anmodning om tilladelse efter § 6 skal indeholde oplysning om tid og sted for den strafbare handling, dennes beskaffenhed og de anvendelige straffebestemmelser, samt oplysning om hvorvidt den pågældende forlanger lovligheden af en eventuel tilladelse prøvet ved domstolene, jf. § 17, stk. 2. Hvis den pågældende har forlangt domstolsprøvelse, kan udlevering først ske, når tilladelsens lovlig-